

לאתר בית המדרש <

בית המדרש להלכה בהתישבות - אמונת אי"ש
שמח לבשר לכם על המשך הפעלת השיעורים החיים "מאמין וזורע".
בעקבות המשוב החם שקיבלנו על השיעורים שהתקיימו בשבוע שעבר,
לעדכון זה מצורף מערך שיעורים גם לשבוע הקרוב.

שימו לב! שיעורים שיתקיימו היום, יום ב':
שיעור לנשים:
בשעה 11:00 בבוקר - הרב אשר בורובסקי: הפרשת תרו"מ מעציצי פרי וירק ביתיים.
שיעור לגברים:
בשעה 12:00 בבוקר - הרב יחיאל איתמר: חששות ערלה בסביבה הביתית.
מצורף הלינק לכניסה לשיעורים:

לחיבור לכל אחד מן השיעורים באמצעות הזום-
יש ללחוץ על הלינק הבא החל מרבע שעה לפני תחילת השיעור
<https://us02web.zoom.us/j/3612451245>
לחיבור לכל אחד מן השיעורים באמצעות הטלפון -
יש להתקשר למספר הבא החל מרבע שעה לפני תחילת השיעור
055-3301762 או 03-9786688
עם ההתחברות לקו תישמע הודעה קצרה באנגלית ואז יש להקיש את המספר הבא:
3612451245
ולאחריו #
נשמח לעמוד לשירותכם בכל בעיה או תקלה -
בטלפון שמספרו: 02-9669678 או במייל שכתובתו w@bhl.org.il
למעוניינים לקבל תזכורת לשיעור מסוים ו/או עדכונים על מערכת השיעורים הכללית,
יש לשלוח פנייה למייל הנ"ל.
בברכה, המערכת.

מה חדש בבית המדרש?

סוגיות אקטואליות בנושאים שונים הנוגעים למצוות התלויות בארץ

ללוחות אחוזי ערלה לחץ כאן

הפרשת תרו"מ דרך הטלפון- שאלה שהגיעה לבית ההוראה בעקבות הסגר ותשובתה מתוך הספר החדש "ארץ והלכותיה"

ללוח ערלה קיץ תש"פ לחץ כאן

נכתב בצידו- על הספר "ארץ והלכותיה" במסגרת בית המדרש להלכה בהתישבות- אמונת איש, פועל

לרכישת הספר החדש "ארץ והלכותיה" לחץ כאן

מחיר: 30 ש"ח
דמי משלוח: 15 ש"ח

למרות המצב, גם השנה- יום הלימוד שעל ידי בית המדרש להלכה בהתישבות אמונת אי"ש

בשבוע שעבר התקיים
"יום עיון" במהלכו
מסרו רבני בית המדרש
שיעורים בעניני המצוות
התלויות בארץ.
השיעורים נמסרו
בשידור ישיר בבית
המדרש החי "קול מבי
מדרשא"

השיעורים שנמסרו:
ראש בית המדרש
הגאון רבי יוסף י.
אפרתי שליט"א-

בגדרי עציץ נקוב ושאינו
נקוב

הגאון רבי שאול
רייכנברג שליט"א-
בעניין חילול מעשר שני
על מטבע שאינו שלו או
שאינו ברשותו

לשמיעת השיעורים
לחץ כאן

כידוע בית הוראה יעודי למצוות התלויות בארץ, ע"ש הרב
שלמה אלכסנדר רוזנברג זצ"ל.

אל בית ההוראה מגיעות שאלות רבות ומגוונות מכל קצות
תבל, ממגוון אוכלסיות, בכל שעות היממה. שאלות אלו
מבטאות את תחיית המצוות התלויות בארץ אשר העלו חלודה
בשנות הגלות כלשון רבינו אשתורי הפרחי בהקדמה לספרו,
ואת הרלוונטיות של מצוות אלו לחיי היום יום של כלל הצבור.
לאור הפעילות העניפה במסגרת בית ההוראה, עלה הצורך
לתעד את השאלות העולות על שולחן בית ההוראה. סדרת
הספרים "ארץ והלכותיה" אשר הכרך הראשון שלה ראה אור
לאחרונה, מהווה אסופה של שאלות מעשיות ומצויות מחיי
היום יום של הישוב היהודי בא"י ובתפוצות.

הכרך הראשון של ארץ והלכותיה, יוחד למצוות תרו"מ.
בספר מגוון שאלות, המקיפות את כל הענפים של מצוות
תרו"מ, כאשר כל פרק נוגע בחלק אחר של מצוות תרו"מ.
השאלות מנוסחות באופן שיבטא את המעשיות שבשאלה,
ונגיעתה לחיי המעשה. לכל שאלה נוסחה תשובה קצרה
ומתמצתת ככל האפשר, המבהירה את ההלכה למעשה
בנדון שבשאלה. מתוך הבנה שהספר נותן מענה מעשי
למגוון רחב של ציבורים, ניתן דגש על ניסוח התשובות
בשפה פשוטה ובהירה ככל האפשר, על התמקדות בפן
המעשי והפרקטי.

לכל שאלה ותשובה, הוספנו את חלק הביאורים, מתוך מטרה
להרחיב את היריעה, לברר את מקורה של כל הוראה
שבספר, ללבן את השיטות השונות שבענין, ולדון במסתעף
מכל שאלה, במקרים שונים ודומים.

עדכון זה עוסק בשאלה שנשאלנו בעקבות מגיפת הקורונה בארץ ולצידה תשובה מתוך הספר הדנה בנושא דומה.

השאלה: יש לאימי עובדת זרה הרוצה לקטוף
לימונים מהגינה. כעת בעקבות ההסגר איני יכול לבוא
ולהפריש ממה שתקטוף.

האם הגויה יכולה להפריש לפי מה שאומר לה ואראה
זאת דרך המצלמות, לאחר מכן אברך ואומר הנוסח
בעצמי ואעקוב במצלמות ששמה בשתי שקיות וזורקת
לאשפה?

תשובה:

בספר **ארץ והלכותיה** פרק ז תשובה ד ישנה שאלה
כללית האם אפשר להפריש תרומות ומעשרות דרך
הטלפון עבור אדם אחר שאינו יודע איך מפרישים
ומבואר שם שאין חיסרון של הפרשה מן המוקף
בדרך זו וכן שאפשר למנות שליח דרך הטלפון.
בתשובה אחרת (שם פרק ד תשובה ז) מבואר שאב
שאינו נמצא בביתו יכול לבקש מבניו הקטנים שיפרידו
בעבורו את התרומות ומעשרות ויפריש מרחוק ואין
חיסרון מצד שאין נאמנות לקטן.

לפי האמור גם בשאלה זו אפשר להתנהג כך- לבקש
מהעובדת הזרה שתפריד את 'היותר מאחד ממאה'
ולברך ולהפריש מרחוק [בשאלה זו מכיון שרואים
דרך המצלמות את פעולת העובדת אין צורך להכנס
לדיני נאמנות לגוין]

אנו מצרפים חלק מהתשובה העוסקת בנושא:

פרק ז תשובה ד

הפרשת תרומות ומעשרות ע"י אחר דרך הטלפון
שאלה: חברי התקשר אלי מביתו ובקשני כי מחמת
שאינו יודע כלל כיצד להפריש תרומות ומעשרות, אם

ניתן להאזין לשעורים
אלו בקו הטלפון "קול
מבי מדרשא":

077-251-9000

שלוחה: 3319

חדש! חדש! חדש!
בסיעתא דשמיא יצא
לאור

גליון הליכות שדה 207

לקבלת הידיעון לחצו כאן
לשליחת מייל חוזר

בין המאמרים השונים
המובאים בגיליון:

- הערות מעשיות
בהפרשת חלה ממצות
חבורה
- חיוב חלה במצות על ידי
צירוף סל ודיני ספיקות
- הזמן הראוי להפרשת
חלה ממצות מכונה
- הפרשת תרו"מ בחיטים
למצות בקצירת יד
- פטרית בפסח ודינים
לגבי ברכה, תרו"מ
ושביעית
- קמחים מחמשת מיני
דגן שאינם ראויים
להחמיץ

אוכל להפריש לתרומות ומעשרות דרך הטלפון
על הפירות שנמצאים לפניו. האם ניתן לבצע הפרשה
באופן שכזה?

תשובה: ניתן להפריש בעבור אדם אחר תרומות
ומעשרות באופן שבעל הבית ימנה את חבירו דרך
הטלפון להיות שליח להפריש. בעל הבית, שנמצא
ליד הפירות, יפריד את התרומות מהפירות, ואת
הברכה וההפרשה עצמה יעשה השליח מרחוק.

ביאורים:

בשאלה זו יש ב' נידונים:

א. באופן שהמפריש אינו נמצא על יד הפירות האם
נחשב שמפריש שלא מן המוקף [מן הסמוך].
ב. האם אפשר למנות שליח דרך הטלפון.

א. הנידון הראשון – הלכה פסוקה היא שצריך לתרום
תרומה גדולה מן המוקף כמבואר ברמב"ם (תרומות
פרק ג הלכה יז). מוקף פירושו סמוך, יש לדון מה
צריך להיות סמוך האם הפירות שבאים לתקן, או
החלק של התרומה. ברם בשאלה שלפנינו יש
להוסיף ולדון האם גם האדם המפריש צריך להיות
סמוך לפירות שמפריש.

ולכאורה היה אפשר לתלות ספק זה בטעם שכתבו
הראשונים שצריך שיהיה מוקף, שהרי רש"י (גיטין ל
ע"ב ד"ה מוקף) כתב שהטעם שאין לתרום שלא מן
המוקף משום שחוששים שמא אותם הפירות שרוצה
לקרוא עליהם שם תרומה אינם מצויים, כגון שנאבדו
או נרקבו והפרשת ולא חלה, והפירות שרצה לתקן
נשארו בטבלם ויאכל טבל. והנה לכאורה לפי רש"י
נראה שצריך שהמפריש יהיה סמוך לפירות ולתרומה
כדי לראות אם הם בעין, ואם אינו שם הרי נחשבת
הפרשה זו להפרשה שלא מן המוקף.

אמנם הרמב"ן ועוד ראשונים הקשו על דבריו
מהמשנה (גיטין לא ע"א) המניח פירות להיות מפריש
עליהן תרומה ומעשרות וכו' מפריש עליהן בחזקת
שהן קיימין, וכי נחשדו חברים לתרום שלא מן
המוקף. ותירץ "ואיכא למימר כיון שהניחם ברשות
עצמו במקום המשתמר ואין חוששין שמא אבדו ואין
עשויין לירקב לגמרי מותר לתרום שלא מן המוקף,
וכשאמרו אין תורמין לא אמרו אלא כשאינו ברשותו".
מעתה יש לדון לפי שיטת הרמב"ן ודעימיה האם צריך
שגם המפריש יהיה בסמוך לפירות ולתרומה.

החזו"א (דמאי סימן ט ס"ק יג) עמד בזה וכתב וז"ל
"ואע"ג דלפירש"י (גיטין ל ע"ב) דמוקף הוא משום
שמא אין הפירות קיימין, הדין נותן שצריך שיהיו
הפירות לפניו בשעת הפרשה, כבר כתבו תוספות שם
לחלוק על פירש"י שהטעם הוא משום שילפינן מקרא
דממנו, ואם כן צריך רק מוקף של התרומה להחולין
אבל אין צריך שיהיו לפני התורם". והיינו שלדעת
התוספות כל מה שילפינן מוקף מהפסוק "ממנו"
כלומר שהתרומה תהיה ממנו מהפירות ולא זה כאן
זה שם, הלימוד הוא רק שהפירות יהיו ליד התרומה,
אבל אין צריך שהמפריש יהיה שם. ולפי זה בנד"ד
אפילו שהמפריש לא ליד הפירות שפיר חשיב מן
המוקף כיון שהתרומה והפירות סמוכים זה לזה.

- ברכת האילנות על אילנות המורכבים
- לוח ערלה קיץ תש"פ

תוך שמירה מלאה על הנחיות משרד הבריאות בעקבות התפרצות נגיף הקורונה,

שירותי בית המדרש להלכה זמינים עבורכם כסדרם

בטלפון או באימייל. ניתן לחדש מנויים גם באתר האינטרנט

לחידוש מנוי באתר לחץ כאן

במסגרת בית ההוראה ע"ש הרב רוזנברג זצ"ל

עונים רבני בית ההוראה במשך שעות היממה לשאלות הלכתיות בטלפון 02-6488888 שלוחה 31.

ניתן לקבל מידע או לשאול שאלות באתר בית המדרש להלכה בהתישבות, או בכתובת האימייל bhl@bhl.org.il

ברכת "והסירותי מחלה מקרבך" וקיץ בריא, מזכירות בית המדרש

לשיטת רש"י שהסיבה שצריך לתרום מן המוקף הוא שחוששים שמא הפירות שעליהם הוצה לקרוא שם תרומה אינם בעין ונמצא אוכל טבלים, יש לדון מה הדין אם יודע בבירור שהתרומה נמצאת [וכגון שאדם נאמן אומר לו מרחוק או דרך הטלפון] האם מותר בכה"ג לתרום שלא מן המוקף, או דילמא מכיון שאין התרומה ליד הפירות אין לתרום מאחר שרבנן תיקנו תקנה שיש לתרום רק מן המוקף. אמנם אפילו לפי הצד שהיתה תקנה שאין להפריש אם המפריש אינו על יד הפירות, י"ל דבשעת הצורך וכגון בנידון דידן ודאי שיש להתיר באופן זה. שהרי מצאנו שבשעת הדחק תורמים שלא מן המוקף וכשחושש שמא יאכלו בני ביתו נמי הוי שעת הדחק, כמו שכתב הריטב"א (ב"מ לח ע"א).

הנידון השני - האם מועיל למנות שליח דרך הטלפון. הפוסקים דנו לגבי מינוי שליח דרך הטלפון לכתוב גט לאשה, ובשו"ת ציץ אליעזר (חלק י סימן מז) הביא הדעות בזה, והסיק שבשעת הדחק גדול אפשר למנות שליח דרך הטלפון עיי"ש.

אמנם יש לומר שאין לדמות כלל מינוי שליחות לכתיבת גט למינוי שליחות להפרשת תרומות ומעשרות, ולכו"ע מהנ"י למנות שליח לתרומות ומעשרות דרך הטלפון, משום שבגט יש דין שהבעל יאמר והעדים ישמעו וכו'. משא"כ בתרומות ומעשרות, שבכה"ג שיש זכות גמורה אפשר להפריש מצד זכיה אפילו בלא שמע את קולו של המשלח כלל.

יש לציין שלכתחילה יש ליידע את בעל הפירות שהפירות של המעשר ראשון והמעשר עני אינם שלו כמבואר בשו"ת מנחת שלמה (חלק א סימן נג אות ב) [ואמנם מעשר ראשון הרבה נוהגים היום שלא לתת ללוי, אך מעשר עני לכו"ע צריך לתת לעניים אותו או את שוויו].

כמו כן בנוסח ההפרשה הנאמר בריחוק מקום מן הפירות, יש לשים לב שלא יאמר המפריש בנוסח המקובל "היותר מאחד ממאה שיש כאן" שהרי הפירות אינם כאן אלא יאמר "היותר מאחד ממאה שיש בפירות שהופרדו לתרומה ותרומת מעשר".

בספר "ארץ והלכותיה" ישנן שתי תשובות נוספות העוסקות בנושא זה:

- א. מי המברך בהפרשה על ידי שליח
 - ב. מהו נוסח הברכה בהפרשה על ידי שליח (כמו"כ התבאר גם נושא הפרשת תרו"מ על ידי קטן)
- לקריאת תשובות אלו (מתוך הספר) לחץ כאן.

אם אינך רואה מייל זה כראוי לחץ כאן

הודעה זו נשלחה ל- testing@example-domain.com י"י bhl@bhl.org.il
הסרה מרשימת התפוצה דווח על ספאם

InforUMobile מערכת רב ערוצית לקשר עם הלקוח